4181 1 Экз. Латв. Авиз. 7 р. въ нед.
Семищенскія Казар., Новг. г.
г-ну А. Б. Гринбергъ

Latweeschu Awises.

Iznahk 7 reises nedelâ. ✪ 93. gada gahjums.

Maksà:

Ekspedizijâ sanemot
par 1 gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . . — „ 60 „
par 1 mehnesi . . — „ 25 „

Maksà pa pastu peesuhtot un pilsehtâ mahjâ peesuhtot:
par 1 gadu. . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . . — „ 90 „
par 2 mehnescheem — „ 50 „

Maksà uz ahrsemem:
par 1 gadu. . . 10 rub. — kap.
par 1/2 gadu. . . 5 „ 60 „
par 1/4 gadu. . . 3 „ 30 „
par 1 mehnesi. . 1 „ 50 „

Sludinajumi maksà: par sihtu rakstu rind. 10 k., 1. puse u. teksta 30 k.

Adreses maina maksà 10 kap.

Numurs maksà 2 kap.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 44. Telefons 981.

Kantoris: Rigâ, Walnu eelâ 30. Telefons 8260. Pasta kastite 286.

Nr. 234. **Treschdeen, 3. septembrî.** **1914.**

Swarigakais no saturа:

Semgaleeschu brihwibas kari 13. gadusimteni.
Ko mums rahda tagadejais karsch?
Keisars Wilums nodroschinajis sew nahkamibu.
Par apstahkleem Berliné.
Ofizials sinojums no Augstâ Wirskomandeera schtaba.
Kara lauks Austruma-Pruhsijâ.
Kara lauks Belgijâ.
Kaujas Franzijâ.
Italeeschi prasa eejaukschanos karâ.
Serbu jauna uswara pahr austreescheem.
Wahzija wehlas slehgt meeru.

Pahrdrukaschana aisleegta.

Semgaleeschu brihwibas kari 13. gadusimteni.

(Turpinajums).

VII. Semgales patstahwibas beigas.

6. Semgaleeschi ar leischeem eebruhk Widsemê un ordenis pa tam isposta Sidrabenes (Jahnischkes) pilsehtu.

Zaur Dobeles un Raktes pilsehtu ispostischanu semgaleeschi nejutàs wehl satreekti; par to wini gribeja atreebtees. Tuhlit wini aissuhtija suhtnus uz leischeem un aizinaja leischus palihgâ. Atnahza stiprs leischu kara spehks, kuram peeweenojas semgaleeschi un saweenotais semgaleeschu-leischu kara spehks, 7000 wihri, wehl taî pat 1289. gada seemâ eebruka pahr Daugawu Widsemê un sahka postit ordena un Rigas arkibiskapa semes. Ordena mestrs issuhtija gan uz wisàm pusem wehstneschus, lai pulzinatu kara spehku, ar ko stahtees semgaleescheem preti, bet pee mestra Rigâ sapulzejàs tikai kahdi 2500 brunoti wihri. Atrada, ka ar tik masu spehku naw eespehjams stahtees pretim semgaleescheem un leischeem, bet ka isdewigaki ir usbrukt Semgalei pa to laiku, kamehr semgaku karaiwji naw mahjàs. Usbrukumu nolehma Sidrabenes pilsehtai (Jahnischkei). To ari isdarija, sadalot kara spehku diwàs daldàs. Kronists raksta:

„Tas weens kara spehks jahja uz Sidrabeni, bet pee ta otra peenehma tos klaht, kas bija atnahkuschi no Kursemes, un tee ar brahlu pulku jahja uz Dobeli Semgalê. Tad redseja tos ejam uz kauschanu, un teem ari buhtu bijuši laime, nebuhtu ween tos jau eepreeksch eeraudsijuschi. Laudis sabehdsa Dobeles zeetoksnî, tomehr tee nokawa daudzus wihrus un sanehmàs laupijuma pilnas rokas, ari pilsehtu, zik bija atlizees un no jauna zelts, tee nodedsinaja, un pret klajâ palikuscho zeetoksni teem ne kahdas puhles nebija par gruhtu zauru augu beenu. Tà to gaitu tur gana pabeidsa, un tee greesàs atpakal uz Kursemi.

Nu laujat pasazit, kà labi weizàs tam otram kara spehkam, par kuru runaju. Sidrabene (Janischke) kuru mineju, atrodas semgaleeschu semê; tad uz to pilsehtu teem prahts nesàs, un tos noweda turp pa purweem un daschu labu negantu meschu; zeli tur tahdi isskatas. Bet no brahleem tur bija daschs labs waronis, un no teem kahdu islasijàs, kam ustizeja karogu. Tas bij tomehr tas pats, par kuru jau stahstiju un kas taî kaujâ (pee Garosos) isbehga semgaleescheem, kas bija toreis, kad semgali nokahwa mestru Wilekinu. Winsch tad steidsàs turp ar sawu pulku, un eeraudsijis pilsehtu, tas kà wihrs nostrehja wahrtu preekschâ. Nokahpuschi no sirgeem, tee wisi kopâ bruka pa teem eekschû, kas teem bija par leelu preeku. Laudis atrasdams pilsehtâ bes eerotscheem, brahlu kara spehks dsihwoja zirsdams un durdams. Tikai neleels pulks wihru un seewu eebehga zeetoksnî. Bet kahda daka no teem palika pee wahrteem, tà ka brahli lauschu behk newareja pakluht zauri lihdz tureenei. Tee pirms bija gar semi nozehrtami, un brahlis karogu nesdams, ar weenu roku zirta uz teem, kas tam stahweja zelâ, un ko winsch aisneedsa, tas sweikâ nepalika, bet ar otru roku winsch tureja karogu. Brahli tomehr nebij skubinami, un teem wiseem bij deesgan darba, kamehr tee laudis un behrnus apkahwa. Bij ari pee teem daschs labs brasch kara kalps, kas gana kà peederàs dsihwoja durdams un zirsdams. Tad gribeja tos eebaidit, kas glabàs pilî un gahja kahjam wahrteem wirsû lihdz ar karogu; bet tur stahweja pretim braschi semgaku waroni. Karoga neseju wahrigi eewainoja un brahkus brihsumâ aizsdzina nost no wahrteem, un tee aisschahwa tur preekschâ nolaischamos wahrtus. Brahli atkahpàs pa peespeeschanai, bet pee winu kahjam laudis gubam guleja nokauti, tikpat wihri, kà seewas un behrni. Tad ussauza wisam kara spehkam un lika tam brukt ar joni zeetoksnim wirsû. Lihdz ko tas notika, eeraudsija atstahto pilsehtu degam, brahleem par schehlumu, jo nu teem bija jaatkahpjas. Bet kas ween atradàs pilsehtê, tee sweikâ nepalika, lai lopi waj zilweki. Nu tomehr laujat aisrahdit, zik tur posta bij notizis; teikschu wisu pateesiau. Nekahdas mantibas semgaleeschi nedabuja eewahkt zeetoksnî, un no tàm brahli sanehmàs daudz laupijuma. Tad bursâ apkahwa simteem zilweku un daku saguhstija. Tà schi gaita beidsàs un brahku kara spehks aisbehga no pils, Deewu teikdami un preezadameees par saweem darbeem; jo gods un teikschana Tam pateescham nahkas, un ko Winsch dara ar saweem draugeem, par to teem japateizàs, ka peederas un Deews par to jaslawê, bet kas to nedara, tàs pateesi besprahtigs. Kara spehks tad jo projam sweiks, wesels pahrnahza Rigâ, un kas no kristigeem to dsirdeja, teiza Jeju Kristu, kas pateescham wisas slawas zeenigs.

Trescho deenu pehz schi notikuma semgaleeschu un leischu kara spehks no Widsemes dischcheni atjahja atpakal Semgalê, apsinadamees sawu eerotschu stiprumu, un leischi greesàs atpakal uz mahjam. Bet daschs labs semgaleetis noskuma, redsedams Sidrabenê nodarito postu un ka schi jaukà pilsehta bija nodedsinata un ispostita. Tee wehlejàs, kaut labak nebuhtu gahjuschi no mahjam prom. Leischi no sirds noschehloja semgaleeschu postu, kas teem bija usbruzis. — Neilgi pehz tam semgaleeschi atkal uzsehla sawu Sidrabenes pilsehtu, bet ordenis to otreis nodedsinaja. Tad semgaleeschi to uzsehla zitâ weetâ."

Karsch un mihlestiba.

Stahsts.

(Turpinajums).

— Ja tikai tawa kopeja tewi laidìs, — Klenaks atteiza.

— Schehl gan man buhs schkirtees, bet ko lai dara, — Elga atbildeja: — Ja Deews gribès, gan jau pehz tam atkal tikfimees.

Pehz tam winas atwadijàs un peekalnitê nostahjuschàs noskatijàs, kà Klenaks nosuda tahlumâ aiz kokeem.

XXI.

Marija pateescham pehz pahris deenam jau bij tiktahl atspirgusi, ka wareja pilnigi atstaht slimnizu.

Un wina begtin bedsa to darit. Gan ari sche darba bij daudz. Eewainotee nahza ar katru deenu klaht no zihnas lauka. Baigi bij winos noskatitees. Lihdz nepasihschanai sakroplotus, wisus weenâs asinîs, netihrumos, bissahtu duhmu kwehpos, winus zehla ahrâ no nestuwem. Bet lai zik gruhti bij eewainojumi, lai zik gruhtas bij zeeschanas, nebij dsirdams ne waids, ne masakà suhdseschanàs. Wisi pozeetigi nesa sawas sahpes. Katrs sinaja, ka to dara sawas dsimtenes labâ. Sinaja, kahds leels un augsts peenahkums to no wina prasa.

Elgai bij tagad pilnas rokas darba. Ahrsta un Marijas wadibâ wina drihz ween eestrahdajàs. Ahrsts, kursch pahrsinaja slimnizu, newareja nopreezatees ween par sawu saprahtigo palihgu, kahdu bij atradis jaunajâ meitenê.

— Lai juhsu wihram leelais paldees par to, ka winsch winu mums atwedis! — ahrsts teiza Marijai.

— Es aiseesu, winai japaleek pilbit mana weeta, — Marija atbildeja.

— Juhs aiseesat! — ahrsts pahrsteigts issauzàs. — Kapehz?... Darba tatschu tik daudz.

— Bet daritaji jau ari robas, — Marija pretojàs. — Wehl wakar eeradàs jauns pulzinsch schehlsirdigo mahsu.

— Teesa gan, bet mehs wisi bijàm pee jums peeraduschi. Schehl schkirtees. Un kas juhs speesch schkirtees?

— Gribu sekot sawam wihram, — Marija klusi, kautri noteiza.

— Garlaikojatees sche?

— Ne, no Deewa puses! — jaunà seeweete issauzàs. — Bet gribu buht wina tuwumâ.

— Tas preeksch jums buhs loti gruhti...

— Domaju, ka ne. Esmu daudz pee ka peeradusi. Pee tam protu ari ar bisi un sobenu rihkotees.

— Ja tà, — ejat, nemehginaschu juhs atrunat, — ahrsts teiza, un aisgrahbts speeda winai roku: — Lai wisi labee gari juhs pawada un pahrweds sweiku un weselu dsimtenê.

— Tas stahw Deewa sinâ, — Marija klusi noteiza.

— Protams. Sewischki tagadejàs deenàs.

Schehl no Marijas schkirtees bij ari Elgai. Wina bij par daudz pee tàs peeradusi. Kà pee wezakàs mahsas, pee mihlas draudsenes. Marija prata tik mihli, tik sirsnigi ar winu runat, ka meitene aismirsa wisas sawas likstas, wisus pahrbaudijumus un galwinu pee kruhts tai peeglaudusi klausijàs winâ.

Tagad winai peetruhks schi mihlà drauga, schis mihlàs sirds.

— Atkal wina buhs weena.

— Ne, Elga, tu nebuhsi weena, — Marija teiza: — Taws darbs buhs lihdz ar tewi un tawa tiziba un pahrleeziba, ka tu strahdà, seedo sewi zitu labâ. Ar to sirdî tu tatschu nahzi uz schejeeni.

— Ja, darba ir daudz, — meitene atbildeja pamesdama skatu uz lasaretes pusi, kura skaidra, balta mirdseja saules staros: — Daudz darba...

— Un tas ir jadara. Es nespehju palikt. Nepahrspehjama wara sauz mani turp, zihnâ, breesmàs. Tur es jutischos pilnigi sawâ weetâ.

— Laimigâ, — Elga notschukstteja.

Wina eedomajàs Marijas laimi, zihnitees lihdzàs mihkotam zilwekam. Bet lihdz ar to wina atzerejàs sawu apnemschanos, uswaret sewi, pahrspeht pati sewi.

— Tew taisniba, Marij, — Elga teiza: — Katram jabuht sawâ weetâ. Es palikschu un darbu daribama gaidischu tewi pahrnahkam.

— Tas ir pareisi, manu mihlo meiten, — Marija runaja winu glaudidama: — Zihnâ spehj eet tikai tas, kas spehj nokaut, kas spehj atreebt. Tu to nespehj, mana mihlà, labà dwehselite. Paleez, es eeschu.

Un wehl ilgi winas runaja par schkirschanos, kurai bij janoteek otrâ deenâ, kad Klenaks bij solijees eerastees un nemt Mariju lihdz. Gribejis gan agrak, bet daschas peepeschi usnahkuschàs swarigas isluhkoschanas winu aisturejuschas, — tà winsch rakstija. Tagad tas wiss esot weikts un warot rihkotees uz darbu. Karsts tas buhschot, bet interesants. Lai tikai poschotees.

Kad slimee dabuja sinàt, ka Marija jau riht aisees, tee mehginaja winu atrunat, lai paleekot.

Tehloja kaujas lauka breesmas.

Bet wina uz to tikai smaididama atbildeja:

— Lehmums ir peenemts un apstiprinats. Riht eerasisees mans pawehlneeks un aiswedìs mani. Ja debesis gribès, gan jau wehl kahdreiz redsesimees.

— Zeresim, — weens, otrs atbildeja.

— Protams, un tikai wisu labako.

— Uswaru un laimigu atgreeschanos pee peederigeem mahjàs.

— Un muhschigu peeminu zihnàs krituscheem waroneem!

(Turpmak wehl.)

1288/9. gada seemâ ordenis bija ispostijis wisas trihs semgaleeschu pilsehtas, Dobeli, Schagari (Rakti) un Jahnischki (Sibrabeni), kuras ar saweem wadoneem wehl pretojàs ordenim. Bet zaur to semgaleeschi wehl nebija satreekti, wini nepadewàs un ari neatstahja sawu semi. Tadehk ordenis isdomaja pret wineem wehl breesmigu apkaroschanas lihdsekli.

Sibrabenes ispostischanas atstahstijums jo spilgti tehlo sewischki ordena meschonibu: Tas pats ordena brahlis, kas Garosas kaujâ no wihreem aisbehga, tas Sibrabenê „waronigi“ bendè seewas un behrnus un par to slawè Deewu, kas schai asins darbâ buhtot palihdsejis. No tam redsams, ka ordenis pehk sawas tizibas bija pilnigi paganisks un ne wairak, ka kareiwisku apmahzita besdeewiga slepkawu banda.

Rihmju kronists, kà jau minets, ari bija ordena brahlis.

Turpmak wehl.

Sekschseme.

Soli pret alkohola baudischanu.

Finanschu ministris Barks isskaidrojis, ka winsch aisstahwot prinzipu, ka **degwihna** pahrdoschana aisleedsama ne tik pa kara laiku, bet ari pehz kara. Winsch isstrahdaschot atteezigos projektus.

Kas atteezas uz **alu**, tad tas valikschot aisleegts lihds 1. oktobram. Winsch, Barks, esot domês, ka schis aisleegums pagarinajams lihds kara beigam. Waj pehz kara alus tàpat kà degwihns buhschot pawisam aisleedsams, par to ministris wehl neesot skaidribâ. Tas atkaraschotees no eezeltàs pretalkohola komisijas ismekleejuma par alkohola kaitigumu waj nekaitigumu. Ja komisija atradischot to par kaitigu, winsch, Barks, pabalstischot agitaziju preeksch alus pilnigas aisleegschanas.

Kas atteezotees uz kreewu un ahrsemes **wihneem**, tad pehz ministra domam no teem dehl winu dahrgàs zenas nekahdas breesmas preeksch tautas nezekotees. Tàpat ari preeksch tautas nezekotees nekahdas breesmas no alkoholu dsehreenu pahrdoschanas pirmàs schkiras restorazijàs. Schis esot preeksch augstakàm sabeedribas schkiram, kuràm wajagot istikt bes waldibas aisbildneezibas. Waldiba tik usnehmusès ruhpetees par tautas masu audsinaschanu uz atturibu. Bet ja kahda pilsehtas waldiba eesnegschot luhgumu, ka alkoholu dsehreenu pahrdoschana pilnigi aisleedsama ari pirmàs schkiras restorazijàs, tad ministris pret to isturescho tees ar peenahzigo usmanibu.

Tà ka slepena tirdsneeziba ar degwihnu arweenu wehl teek peekopta leelâ mehrâ, tad waldiba sagatawo pret to stingrakus sokus, kà ari pret slepenu degwihna dedsinaschanu. Esot nodomats par to noteikt tahdus pat sodus, kà par nodomatu nogiftescha nu.

Masgadeji kareiwji.

Kad weens no Maskawas pulkeem posàs dotees uz karu, kasarmê eeradàs diwi sehni un luhdsa, nemt winus lihds. Israhdijàs, ka weenam no wineem ir 15 gadi, bet otram wehl pat masak un — nepeenehma winus.

— Bet mehs tik un tà aisbraukšim! — sehni atbildeja.

Un pateescham wini eerabàs kara lauka, bet pulka komandeeris ari sche winus nepeelaida pee zihnas.

Tad sehni apgahbajàs ar kulitem un peenesa saldateem patronas transchejàs.

Lihds 19. augustam wini peedalijàs pawisam 6 kaujàs.

Reis wini meschâ krahmos saguhstija kahdu wahzu sehnu un noweda nometnê. Israhdijàs, ka tas ir wahzu boiskauts (isluhks)

Abus sehnus stahdìs preekschâ apbalwoschanai.

„Austreeschi eenehmuschi Kijewu,“

tà paschi kijeweeschi tagad mehds jokot Un tas pilnigi pareisi, Kijewa eenemta no austreeschem, tikai saguhstiteem, no kureem pilsehta gluschi pahrpildita. No schejeenes winus suhta tahlak uz eekschejàm gubernam.

Baltija

Kaujàs kritušchi

pehz „Russk. Inwal.“, starp zitu, generalleitnants Belgards un kapteins Wolbemars Grunds; eewainoti schtabskapteinis Arturs Osolinsch un leitnants Johansons; pasudušchi apakschpalkawneeks Neibergs, schtabskapteins Emans un leitnanti Kreizbergs un Steins.

Eleja. 1. septembri tika te noturets gada tirgus, bet winu arween notur swehtdeenâ. Tirgus bij daudz masaks kà ziteem gadeem un ari apmekletaju bij masak, jo to deenu lihnaja smalks leetinsch. Wiswairak bij usweets daschadu spehku leetinu, maises un desu bodes, bet par eenahkumeem wisi suhrojàs. Kahrtiba bij preekschsihmiga, jo slehgto monopolu un krogu dehl neredseja neweenas eereibuschas galwinas.

J. K.

Kuldiga. Gada tirgus, kuru lihds schim Kuldigâ parasti notureja 17. septembri, schogad pahrzelts uz 18. septembri.

Leepaja. Sw. adwokats M. Ukstinsch miris. Leepajâ peenahkusi sina pa telegrafu par Leepajas latweeschu sabeedriskâ darbineeka, swehrinatâ adwokata Mahrtina Ukstina nahwi. Winsch pehdejâ laikâ slimoja ar kakla diloni un bij aisbrauzis uz ahrsemem ahrstetees. Karsch to pahrsteidsa Reichenhallê, no kureenes tas bewàs uz Jaltu Krimâ. Bet te winsch 27. aug. 42 gadus wezumâ, slimibas pahrwarets, slehdsa sawas azis uz muhschu. U., kà „L. D. A.“ raksta, bij Pehrkones pagasta skolotaja Klahwa Ukstina dehls. Pehz Leepajas Nikolaja gimnasijas sekmigas nobeigschanas U. studeja likumsinaschanas Maskawas uniwersitatê un wehlak darbojàs Petrogradâ kà swehrinats adwokats. Pehz pahrnahkschanas uz Leepaju Ukstinsch dsihwi peedalijàs latweeschu sabeedriskos pasahkumos un pastahwigi darbojàs latweeschu sabeedribas preekschgalâ. Pagahjuschos 4 gadus winsch bij pilsehtas domneeks un Sawstarpejàs Kredisabeedribas direktors. Bet nelaikim bij ne tikai gaischs sabeedrisks prahts, bet ari daika, juhtiga dwehsele. Winam bij koti eewehrojamas musika spehjas, ar kuràm tas labpraht pakalpoja saweem lihdszilwekeem. Mihlets un zeenits no wiseem, winsch ispildija sawu usdewumu. Weeglas smiltis sweschumâ!

Ahrsemes.

Stahwoklis Austrumu-Pruhsijâ,

kà galwas pilsehtas awises raksta, zaur wahzu armijas eespeeschanos isleekas it kà palizis nelabaks, it kà muhsu lihdsschinejàs puhles buhtu bijuschas weltigas un mehs buhtu nonahkuschi atkal tahdâ pat stahwokli, kà pirms kara. Bet tà neesot.

Wispirms newajagot aismirst, ka wahzeeschi sawu eespeeschanos Austrumu-Pruhsijâ pirkuschi par dahrgu naudu, jo wineem wajadsejis wahjinat sawu kara spehku Franzijâ, zaur ko eegumuschi leelus panahkumus frantschi. Bes tam wahzu spehki Austrumu-Pruhsijâ preeksch dsilaka eebrukuma muhsu robeschâs esot par wahjeem un wahzeeschu gahjeens drihz atkal tikschot apturets, jo muhsu armijas Polijâ warot apdraudet wahzeeschus no muguras, zaur ko tee buhschot peespeesti atkahptees. Lai waretu dotees no Austrumu-Pruhsijas dsilaki eekschâ Kreewijâ, tad wispirms wajadsigs eenemt Poliju. Bet tas tagad wairs neesot eespehjams, jo tur jau peeteekoschi daudz sapulzinats muhsu kara spehka un austreeschu armijas sakautas.

Pehdigi ari preeksch mums wairs neesot Austrumu-Pruhsijai tahda nosihme, kà agrak, jo tagad neesot wairs wajadsigs eelaust.es Wahzijâ zaur Pruhsiju, bet preeksch tam zaur austreeschu sakauschanu esot tikuschi atwehrti uz Wahziju ziti labaki zeli.

Tadehk apstahklim, ka wahzeeschi eenem Pruhsiju, neesot wairs agrakà nosihme un ari sagaidams, ka wahzeeschi no Pruhsijas drihz atkal tiks isspeesti.

Keisars Wilums nodroschinajis sew nahkamibu.

Keisars Wilums, labi neustizedamees sawai laimei un tumschi sajusdams, ka wina politika winu war eewest breesmâs un nogahst no trona, preeksch schahda gadijuma nodroschinajis sew dsihwes usturu. Winsch daudzus miljonus rubku noguldijis Seemeļu-Amerikas baukâs un wisados usnehmumos, kà ari nopirzis Kanadâ milsigus semes gabalus.

Par apstahkleem Berlinê

„Humanitè“ sino, ka tee wisai behdigi. Truhkst pahrtikas lihdsekku un kurinamâ materiala. Pat par sirgu gaku jau maksà lihds 2 rbl. mahrzinâ.

Berlineeschu sajuhsma par keisaru un ofizeereem sudusi. Pehdejos uz eelas beeschi ween sanem ar swilpeeneem. Par uswaram wairs nerunâ. Sawu kareiwju barbibu berlineeschi raksturo sekoschi:

— Bawareeschi eet kaujâ itin kà uz nahwes sodu. Saksch schaubas. Bet bawareeschi pirms sahk kautees, apspreeschas sawâ starpâ.

Ko mums rahda tagadejais karsch?

Sem schahda wirsraksta kreewu awise „Weischernejee Wremje“ sneedz rakstu:

„Zik daudz tapa pirms kara runats par wahzu jahtneeku kaujas ihpaschibam, kaut gan 1870. gada karâ wini nebij neko sewischku peerahdijuschi: isluhkoschana bij koti wahja, pastahwigi suda sakars ar eenaidneekeem, weseli pulki apstahjàs wahju kahjneeku rindu preekschâ, jo neprata kahjam zihnitees, bet weenigi tikai sirgos. Weenigais wahzu jahtneeku isdewigais usbrukums bij pee Marss-la-Turas. Pahrejàs weetâs wahzu jahtneeki, sewischki ulani, eedsihwotajos atstahja peeminu par sawu breesmigo neschehlibu.

Kas turpretim sihmejas uz frantschu jahtneekeem, tad tee isdarijuschi weselu rindu sposchu usbrukumu, kuri atgahdina winu keisara Napoleona I. laikus. Sewischki eewehrojami ar sawu straujumu ir kiraseeru usbrukums pee Wertas un generala Margerita usbrukums pee Sedanas, kur par keisars Wilums pirmais issauzàs:

— O, droschsirdigee!

Tam Wilumam raksturâ pateescham bij daudz ka brunneezisku, daudz goda prahta. Wina pehznahzeji to no wina naw mantojuschi.

Bet tagad mehs redsam sekoscho: muhsu jahtneeki ir usglabajuschi agrakàs eeraschas; wini droschi bodas usbrukumâ un leeliski rihkojas ar sobineem.

Muhsu jahtneeku dabutàs bruhzes gandrihz bes isnehmuma ir no lodem, kas ir labakais peerahdijums, ka wahzeeschi baidas zihnitees kruhts pret kruhti un wispahr iswairas no teeschas saduršmes.

Pee Pilskalnes eenemschanas kahds muhsu kahjneeku pulks sakawa trihs wahzu jahtneeku pulkus ar 10 leelgabaleem. Labakais peerahdijums tam, zik ahtri ahtri wahzeeschi muka ahrâ no pilsehtas, ir tas, ka wini behgdami nometa pihkus un bises, lai tiktu ahtrak uz preekschu, jo behgot eerotschi pateescham ir par kawekli.

Muhsu jahtneeki pulku koti brangi kaujas ari kahjam, un ne weereis ween ir peekawuschi eenaidneeku pulkus. Ja wehl eewehrojam, ka jahtneeku pulks skaita sinâ ir daudz wahjaks par kahjneeku pulku, un winus bes tam wehl wahjina daudzums sirgu usraugu, kuri jaastahj pee sirgeem aiz muguras, tad top skaidri redsams, ka kauja preeksch jahtneeku pulka ir daudz gruhtaka nekà preeksch kahjneekeem. Bet pee mums ne weenreis ween ir gadijees, ka stipri wahzu kahjneeku pulki atkahpjas pret muhsu jahtneekeem. Un wispahr wahzu jahtneeki koti iswairas no muhsu jahtneekeem, kuri mehdz newaldami strauji mestees uz preekschu un eesahki sobinu zihnu. Tikai tagad top skaidri redsams, kahdu leelu kluhdu mehs nodarijam pagahjuschâ karâ, neisleetodami sawus braschos jahtneeku pulkus zihnâs. Tagad noteek zitadi un panahkumi ir brangi. Ja toreiz aisstahwedamees atsauzàs uz Mandschurijas kalnajeem, tad tagad nemaz naw labak: deenwidos kara lauks ir kalnains, bet Karpatu kalni ir daudz launaki, neka Maudschurijas uskalnini; seemeļu frontê turpretim ir purwi, eseri un meschi.

Par muhsu kasakeem es nemaz nerunaju: simts gadi, sahkot no tehwijas kara, ir pagahjuschi, bes ka masinatu winu kaujas sparu; meers un meeriga kulturas dsihwe pehdejos gados naw uz wineem atstahjusi nekahdu eespaidu. Tapehz ari muhsu kasaki tik wisai zeeschi aisstahw un apsargà sawu atsewischko dsihwes weidu.

Schis karsch bes schaubam neapgahschami ir peerahdijis, ka plaschàs Kreewijas tautas, kuras runà katra sawu walodu, kuràm katrai sawa tiziba, tomehr, ja tas wajadsigs, war saplubst weenâ weselâ, pildotees ar weenu kopeju dsinu, kopejàm juhtam. Zik smeekligi israhdijàs muhsu eenaidneeku ihsredsigee aprehkini! Zik maz wini pasihst Kreewiju! Wini zereja uz rewoluziju, zereja, ka iszelsees nemeeri Polijâ, Baltijâ, Somijâ, Kaukasijâ. Bet notika pawisam kas pretejs, — tas kas wineem nebij ne prahtâ eenahzis. Pee reserwistu eesaukschanas Baltijâ, ja eesauzamam jautaja, waj tam kaut kas nekait, waj winsch ir pilnigi wesels, tas steidsigi atbildeja:

— Wesels, pilnigi wesels!

Wini baidijàs tikai no weena — ka tos neatsihst par nederigeem un neatstahj mahjàs!

Ja ari weenu, otru schahdu waj tahda eemesla dehk atstahja mahjàs, tas darija wisu, lai winu beidzot peenemtu par derigu zihnai. Truhkuma weetâ israhdijas pahrakums. Sawwaknееki nahza un nahk wehl tagad pulkeem. Reserwistu wagoni bij isrotati ar saukumu wihtnem un pukem, kà uz godibam brauzot. Ar paschi gresnojàs ar seedem, kà swehtkos. No pawaditajeem skaneja sajuhsmas pilni sauzeeni.

— Nebihstatees, mehs pratisim zihnitees! — aisbrauzeji sauza.

Ja, wahzu kungi, latweeschi un igauni prot zihnitees!

Kaukasijâ meschonigee kalneeschi teezas pehz kaujas. Armeni, isdsirdami tikai par to, ka turki grib eebrukt Kreewijâ, gatawi kertees pee eerotscheem, pilni atreebibas kahres par gadu simteneem ilgàm spihdsinaschanam un pahrestibam.

Nu, un Kreewijas poki nekahdâ gadijumâ nepazels eerotschus preeksch wahzeeschem! Ari tur Wahzijas meschonu bari prata parahdit, kas wini ihsti ir.

Wispahrejais gara stahwoklis Kreewijâ pawisam nepasts: wisi kluši, meerigi, nopeetni. Ne skaļu wahrdu, ne leelibas, ne steidsigu gawiku, kaut gan muhsu waronigee pulki jau eeguwuschi weselu rindu spihdoschu uswaru.

Tas wiss leezina par sawu spehku apsinu, jo stipree weenmehr ir meerigi. Kreewija sin, ka noteek bahrga zihna, daudz kas likts uz spehles, zihnas apweenotàs slàwu un latinu tautas pret teitonu juhgu. Un kad nahza sinas par frantschu pulku atkahpschanos sahkumâ, — neweens par to neustrauzàs, jo sinaja, ka uswaras gahjeens Parisê wehl tahlu, ka daudz bij wahzeeschi pirms tam zeetuschi jau Belgijâ.

Bet weena leeta ir droscha: Kreewija atkal isglahbs Eiropu, kà to wina ne weenreis ween jau ir darijusi.“

—tis—

„Latweeschu Awises"

Wisjaunakàs kara sinas.

Pet. tel. ag. telegramas. 3. sept.

(peefuhtitas lihds pulkst. 6 rihtà).

Ofizials sinojums no Augstà Wirskomandeera schtaba.

Kara Wehstnesis. Ofizials. 2. septembrî.

Pahrejàs pahr Sanas upi tàs lejas galà muhsejee nesastapa nekur pretoschanos no eenaidneeka, kursch sakauts atkahpjas.

Sasneegdami Mosziski, muhsu pulki par weenas deenas gahjumu tuwojàs Peremischkai.

Austrumu-Pruhsijas frontê pehz 1. septembra ŝauju nebij.

Kareiwju gimenu apgahdaschanas leetà.

Petrogradà, 1. septambrî. Isslubinats ministru padomes sewischks lehmums no 19. augusta 1914. gada, kas runà par 25. julija 1912. gada likuma peemehroschanu atteezotees uz aktiwà deenestà stahwoscho apakschkareiwju un semes sargu gimenu apgahdaschanu.

Ministru padome atsihst, ka schis likums daschos gadijumos neparcisi teek peemehrots. Pagastu aisgahdneezibas eewedot daschreis sarakstos personas, kas darba spehjigas, un pabalsti teekot aprehkinati par augstu. Ministru padome tadehl atgahdinadama, ka aisgahdneezibas sastahw no weetejàm personam, isteiz zeribu, ka uz preekschu pee pabalsta issneegschanas tiks ceewehroti likuma nosazijumi.

Ministru padome atrod, ka resora galweneem pahrwaldneekeem peenahkas dot weetejàm eestahdem aisrahdijumu par wisleelakàs taupibas un usmanibas eewehroschunu pee pabalstu isdalischanas, jo walsts lihdsekli dehl kara un dehl klusuma tirdsneezibà un ruhpneezibà, kà ari dehl eenahkumu masinaschanas par reibinoschu dsehreenu pahrdoschanu ir masinajuschees. Tahlak ministru padome atrod par wajadsigu, lai tiktu wehrsta sabeedriska un priwata labdariba uz karà krituscho gimenu apgahdaschanai.

Kara lauks Franzijà.

Kara Wehstnesis. 2. septembrî.

Pirmà septembrî pulksten 11 wakarà publizets sekoschs sinojums:

Frantschu kreisais spahrns wisur nahza saduršmê ar wahzeescheem, pee tam neween ar pakalpulkeem, bet ar galweneem spehkeem.

Muhsu pulki eegahja Amjenê, kuru wahzeeschi atstahjuschi.

Wahzeeschi, azimredsot, eenehmuschi atgainaschanàs posiziju uz Enas upes un wahzu pulku widus mehgina israhdit pretoschanos.

Augstumà uz seemeku-ceetrumeem un seemeleem no Reimsas starp Arogonas augstumeem un Maasas upi wahzi turpinaja atkahptees.

Labajà spahrnà frantscheem isdewàs atswabinàt Truanas sortus, kureem pehdejàs deenàs wahzeeschi wairakkahrt sirdigi usbruka.

Lotaringijà frantschu pulki turpina wajat wahzeeschus un, kà wisur, turpina usbrukt wahzeescheem.

Frantschu armijas gara stahwoklis un sanitaree apstahkli, tapat kà sahkumà, ir loti labi.

Tahlak sino, ka kreisà spahrnà wahzeescheem nahzees pamest atgainaschanàs liniju, kuru tee bij sagatawojuschi starp Enas upi un Kampjen-Suasonu.

Zentrà wahzeescheem neisdewàs paturet atgainaschanàs posizijas, kuras bij cerihkotas aiz Reimsas un Aragonas. Wahzeeschi atkahpàs aiz mescha no Belmas.

Labà spahrnà war nomehrot wispahreju wahzeeschu atkahpschanos. No Nansi uz Wogesu pusi frantschu peederumi pilnigi istihriti no wahzeescheem.

Kara Wehstnesis. Londonê, 2. septembrî. Preses birojs sino, ka wakar wisu deenu wahzeeschi tikuschi aptureti uz **Enas** upes, kur frantschu-angku kara spehks pehz niknas kaujas eenehmis wisas pahrzelamàs weetas un eegumis daudz saguhstito. No frantschu wirskorteka sino, ka wahzu krona-printscha armija atsweesta atpakal un pahrzehlusi sawu wirskorteli uz **Monkofonu.**

Londonê, 2. septembrî. Londones eedsihwotaji leelà preekà. Sina par sabeedroto uswaram sazehla leelu sajuhsmu. Wisur spehlê sabeedroto walstiju himnas. Eedsihwotaji apsweiz frantschu, kreewu un angku armijas.

Wahzija wehlas slehgt meeru.

Waschingtonà, 2. septembrî. Wahzijas wehstneeks wisadi nopuhlas usmusinàt sabeedribas domas pret sabeedrotàm walstim, Kreewiju, Franziju un Angliju, kuras newehlotees ussahkt tuhlit sarunu par meeru, kahdu winàm peesolot Wahzija. Wehstneeks apgalwo, ka wahzeeschi wisur uswarot un ka wisas sinas par sabeedroto panahkumeem esot nepateesas. Wehstneeks aisrahda, ka ja Wahzija atteikusês no Parises eenemschanas, tad tikai tadehl, ka wehlejusês beigt karu un slehgt meeru Waschingtonà ar draudsigàs Amerikas starpneezibu. Tahdeem wahzu wehstneeka neslawas mehginajumeem tomehr naw panahkumu. Awises turpina runat pret Wahziju naidigu walodu.

Kara Wehstnesis. Petrogradà, 2. septembrî. Apstiprinas sinas, ka Wahzija isteikusi peekrischanu Sabeedroto Walstju peedahwatai starpneezibai uz **meera sarunu weschanu.**

Kaujas Belgijà.

Kara Wehstnesis. Petrogradà, 2. septembrî. Belgijas waldiba issludina 1. septembrî schahdu pasinojumu:

Pehz tschetru deenu ilgàm niknàm kaujàm, kuras norisinajàs trihsstuhrî Brisele — Lewena — Malina, belgeeschu kara spehks pret wahzu leelo pahrspehku atkahpàs uz Antwerpenes forteem. Wahzeescheem uz Briseles zeła bij stipri apzeetinatas posizijas. Lai tàs paturetu, wahzeeschi sapulzinaja ne tikai wisus sawus brihwos spehkus Belgijà, bet peewilka ari wehl klaht dimus korpusus, kas bij nolemti aissuhtischanai uz Franziju. Belgeeschu saudejumi ir eewehrojami, bet wahzeeschu saudejumi ir daudz leelaki. Belgeeschu usbrukuma galwenais noluhks bij tas, atwilkt uz sewi wahzeeschu spehkus, kuri tika suhtiti uz Franziju, un schis **noluhks pilnigi ir sasneegts.**

Kara Wehstnesis. Amsterdamà, 2. septembrî. Awises raksto, ka pehdejà kaujà Lewenas apkahrtnê belgeeschu telegrafisti uskehruschi wahzeeschu telegramu, kuri greesuschees uz Briseli pee wirskorteka ar luhgumu pehz palihdsibas, kuru dot tomehr atteikts artilerijas truhkuma dehl. Kauja beigusês ar to, ka belgeeschi eenehmuschi Lewenu, bet tad diwi wahzu korpusi pahrtraukuschi sawu gahjeenu uz Franziju, greesuschees atpakal un ussahkuschi kauju ar belgeescheem, peespeesdami pehdejos atkahptees uz Antwerpeni.

Kara Wehstnesis. Londonê, 2. septembrî. No Ostendes sino, ka wakar kaujà Alostas tuwumà starp wahzu kawaleriju un belgeeschu automobilisteem **wahzeeschi zeeta leelus saudejumus.** Wahzu kara spehki, skaità 20,000 wihri, steidsigi atstahja Alostu.

Belgijas karała telegrama frantscheem.

Puankarê sinoja ministru padomê Bordo pilsehtà, ka sanehmis no Belgijas karała telegramu, kurà isteikts preeks par apweenoto armiju **leelo uswaru.** Belgijas tautas wahrdà winsch sweizina apweenoto armiju un tàs wadonus. Belgijas karalim ir nesatrizinama pahrleeziba, ka karsch beigsees ar uswaru. Wahzu swehrestibas naw terorisejuschas belgeeschus, bet gan tik ari stiprinajuschas winu energiju.

Puankarê atbildeja ar karstu pateizibu, un peebilda, ka frantschu pulki lepojas ar isdewibu zihnitees par ziwilisaziju un brihwibu, pee tam plezu pee pleza ar waronigàm belgeeschu un angku armijam. Beigàs Puankarê wehl peebilst: „Kad peenahks laisnàs atmaksas deena, neweens neaismirsis, ko juhsu majestate un waronigà belgeeschu armija darijuschi wispahrejàs leetas labà."

Italeeschi prasa eejaukschanos karà.

Romà, 2. septembrî. Radikalu partijas komiteja nolehma luhgt waldibu, nepalaist garam tagadejo isdewigo brihdi preeksch **Italijas dabisko robeschu eegusschanas,** un peeprasit waldibai, lai ta pasino, waj Italijas saimneeziskàs un politiskàs interefes neprasa **peedalischanos tagadejà karà.**

Austrijas kara lauks.

Petrogradà, 2. septembrî. 20. un 21. augusta kaujàs muhsu jahtneeki parahdija leelu waronibu. Usgahjuschi wahzu semes sargu diwisiju, kura dewàs palihgà austreescheem, muhsejee usbruka wahzu pakalpulkeem un wisas diwisijas azu preekschà atnehma lasareti zeturtai semes sargu diwisijai, peektà telegrafa bataljona nodaku un 125 guhsteknus. Kaujas laukà palika 300 krituschi wahzeeschi.

23. augustà kahds zits muhsu jahtneeku pulks Noworadomskas apkahrtnê, 130 werstis no Kasanowas pee Irschankas upites saguhstija pulku behgln, kuri dewàs uz Silesiju.

Pawisam kaujàs Galizijà eeguhti pahri par 400 leelgabalu

Austreeschu guhstekni partijàs ap 1000 wihru dodas uz tuwakàm stazijam. Winus wada austreeschu schtaba ofizeeri un apsargà katru partiju 20 kasaki.

Bes tam Galizijà mehs eeguwam pahri par 40 smagàs wahzu haubizes.

Pahrejot pahr Wislu wahzu semes sargeem, muhsu jahtneeki, pabalstiti no neleela pulzina kajneeku, celenza eenaidneekus un, peedalotees ari leelgabaleem, atsita pahrnahkschanu. Eenaidneeku pulki isklihda uz wisàm pusem.

Eenaidneeku leelgabalneeki mehginaja ussahkt zihnu, bet wineem apschahwa sirgus.

Redsedami, ka winu leelgabali ees bojà, eenaidneeki suhtija zihnà jahtneeku pulku, bet ari tee neistureja usbrukumu no muhsu leelgabaleem un bij spesti atkahptees, pee tam pilnigà nekahrtibà. Schinî kaujà austreescheem bij leeli saudejumi.

Mehs saudejàm kà krituschus un eewainotus 2 ofizeerus un 20 apakschkareiwjus.

Janowà mehs eeguwàm daudz guhsteknus, 4 maises zeptuwes un pahrtikas noliktawas. — Pikulê eeguwàm 1000 ratus ar slintem un schaujamo materialu. Zihnà pee Lipowezas un Krakowezas — 1400 guhsteknus, 8 haubizas, pontonu nodalu, 600 ratus, 2 naudas lahdes, bet Uralu kasaks Djakows weens pats saguhstija 3 ofizeerus, 19 apakschkareiwjus un 32 sirgus.

Serbu janna uswara pahr austreescheem.

Kara Wehstnesis. Nischà, 2. septembrî. Ar noluhku, lai apturetu serbu uz preekschu doschanos, austreeschi sapulzinaja 26. augustà uz linijas Ratscha-Janija 90,000 leelu armiju un mehginaja pahreet pahr Drinu starp Ratschu un Adu, bet tika atsweesti ar leeleem saudejumeem. Stuhrî starp Drinu un Sawu austreescheem no sahkuma bij masleet panahkumi, bet serbu artilerijas stiprà uguns un winu kahjneeku atkahrtojoschees usbrukumi peespeeda eenaidneeku ari sche, slehpjotees nakts tumsà, atkahptees pahr Sawu. Eenaidneekeem atkahpjotees **serbi eeguwa meeseru bateriju un diwus loschumetejus.**

Eenaidneeku mehginajumi, pahreet pahr Drinu zitàs weetàs, ari nekur neisdewàs. Wisàs schais kaujàs austreeschi zeeta miljigus saudejumus. Atkahpdamees sem serbu schtiku usbrukuma weens pats **79. pulks saudeja 3000 nokautus.** Sawas uhdeni aisnes leelu daudsumu eenaidneeka lihku. Uz linijas Limanskanda-Bofuta **austreeschi saudeja 10,000 wihrus.** Scho uswaru eeguwa serbi pehz weenas no **asinainakàm kanjam.**

Kaujas Afrikà.

Kara Wehstnesis. Kapschtadtê, 2. sept. Austrumu-Afrikas jahtneeku nodała usbruka wahzu kara spehka nodalai, kura eenehmà apzeetinajumu Makwosenê, seschas juhdses no Steinkopas, un peespeeda wahzeeschus padotees.

Liwingstonà, 2. septembrî. Wahzeeschi usbruka 24. augustà ar Malsim leelgabaleem Aberkarnai, Tangarnika tuwumà, bet tika atsisti. 27. augustà wahzeeschi no jauna tuwojàs un atklahja stipru leelgabalu uguni, kursch tomehr leelu saudejumu nenodarija. Angku Malsima leelgabali peespeeda apklusi wahzeeschu leelgabaleem, pehz kam wahzeeschi atkahpàs.

Japani eenehmuschi Dsintawu.

Kara Wehstnesis. Tokijà, 2. septembrî. Japani eenehma Dsintawu. Dehl leelàm leetus gahjem pahrtraukta satiksme ar Satoru. Nakamurs eezelts par Kwantungas gubernatoru.

Riga.

Wairaki kara ahrsti apskatija 31. augustâ atkal II. pilsehtas slimnizâ eerihkoto kara lasareti un isdewa daschus rihkojumus. p.

Issuhtija 31. augustâ kahdus 100 Wahzijas pawalstneekus kâ kara guhsteknus biwos dselszeka wagonos us Kostromas gubernu. p.

Pilsehtas slimnizâs pawehlets leetot ofizieli tikai kreewu walodu, lihdsschinejâs wahzu walodas weetâ. p.

Frontschu-anglu-belgeeschu uswaras pahr wahzeescheem us wisas frontes 30. augustâ bijuschas tik spihdoschas, ka Wahzijas likteni jau skaita par isschkirtu. Ais tam 31. aug. schejeenes frantschu, anglu un belgijas konsulatos uswilka sawu walstju karogus. p.

Blehdis. Jaunajâ pasascheeru stazijâ apzeetinaja 29. augustâ Irschu wahzu kolonistu Wilhelmu Schulzu no Marijas eelas Nr. 48, kuru usrahdija par krahpneeku Karlis Kochs no Bahrtas eeelas Nr. 18. Schulzs usdewees par Kukikowsku un Krustpils barona Korfa pilnwarneeku un ka tahds peedahwajis Kocham pee Korfa eenesigu weetu. Par weetas peedahwajumu Schulzs sanehmis no Kocha 13 rbl. 50 kap. un nosudis. Ismekleschanu turpina. p.

Paschnahwiba. Ais gruhtibas pakahràs 30. augusta rihtâ sawâ dsihwokli Plawu eelâ Nr. 2 fabrikas strahdneeks, 49 gadus wezais Siguldas pagasta lozeklis Andrejs J. p.

Peepeschi nomiris atrasts 29. augustâ Keisarmeschâ kahds gadus 50 wezais Juris Kaptscheins. p.

Olas peewed daudsumâ un ir lehtas. Maksâ 80—120 kap. schoks. Swaigu olu tomehr ir koti mas. p.

Siwju tirgus jau ihsti apgahdats, bet zenas deesgan augstas. Maksâ dsihwas: karpas 1200, lihni 1200, lihdakas 1200, karpas 800, wehdseles 1600 kap. puds, bet nedsihwas: karp s 900, lihni 800, lihdakas 800, karusas 600, sanbarti 1100 lihds 1200, wehdseles 800, plauschi 500 un raudas 400 k. puds. Schahwetas renges maksâ 300—450 kap tuhkstots, dorschi 250—550 un lutschi 15—35 kap. sainis.

Jelgawa

Eewehrojot zaur daschadàm walodam Jelgawâ raduschos usbubinajumu wina Ekselenze Kursemes gubernatora kungs kahdâ sarunâ luhdsa scho rindinu sastahditaju ari laikrakstos aisrahdit, ka walodam nawa iten nekahda pamata, jo muhsu armijas stahwoklis Austrumu-Pruhsijâ nawa ne zaurko grosijees un no eenaidneeka eebrukschanas Kursemê newar buht ne runa. L.

Sinu birojs par eewainoteem. Pee Sarkanâ Krusta wirswaldes Petrogradâ eerihkots spezials sinu birojs preeksch sinu issneegschanas par eewainoteem. Schi biroja adrese ir schahda: Главное управленіе россійкаго общества Краснаго Креста, Справочный отдѣлъ о раненыхъ и больныхъ войнахъ. Петроградъ.

Ugunsgrehks. Nikolaja eelâ Nr. 7, Heimansona namâ, iszehlâs 29. augustâ ap pllst. 6 wakarâ ugunsgrehks, kuru ugunsdsehsji apdsehsa tikai ap pus diweem nakti. Nodedsa nama pagalmâ atroboschâs dsihwojamâs ehkas otrs stahws. Wisas Heimainsona ehkas apdroschinatas Seemeku Uguns apdroschinaschanas beedribâ par 24,913 rbl. No uguns padaritos saudejumus ihpaschneeks usdod us 6000 rbl. Bez tam apskahdets nama apakschejais stahws un sadegusi eedsihwotaju mantiba, wehrteta us 3000 rbl. Uguns zehlonis wehl nesinams.

Atbildigais redaktors: **M. Purinsch.**

Isdeweja: **Sabeedriba „Latweeschu Awises".**

Печатать разрѣшается. Митава, 1 сент. 1914.

Adwokats
J. G. Oleferowitsch
no 1. septembra **pahrzel** sawu dsihwokli no Kangiseru eelas 14 us **Swehtes eelu 31,** Zidowitz namâ. (616)

Lopkopejs
wajadsigs no 23. septembra sch. g., weena gimene, sastahwoscha no 6 zilwekeem, jeb 2 gimenes, katrâ pa 3 zilwekeem, **pee labas algas.** Ari **deputats** wajadsigs **Bikstumnischâ,** чр. Бехгофъ, Kursemê. (617b)

Dubulto grahmatweschanu
(pehz dasch. sist.). kâ ari zit. komerzsinibas ismahza prakt. grahmatwedis **Jelgawâ, Petera eelâ Nr. 31.** Peeteitschanâs ikdeenas no p. 10—12 un no 8—10 wak. **Mahzibu sahkums 10. septembri 1914. g.**
NB. Grahmatwesch. beigusscheem isdodu apstiprinatas apleezibas. (611b)

Selta medalis Londonâ 1893. g.
Sargateesnowiltojumeem!
Prowisora (33)
G. F. Jürgen'a
Bor-Timolin seepes
prei swihschanu, nodegschanu, saules plankumeem, pinnem un dselteneem plankumeem.
Smarschigas, augstakâ labuma
tualet seepes.
Dabonamas wisur!
1/1 gab. **50** kap., 1/2 gab. **30** k.
Galwenâ noliktawa pee **G. F. Jürgens'a Maskawâ.**

Sludinajums.

Dobeles aprinka **28. cezirkna pagasta teesa,** pamatodamàs us sawu nolehmumu no 1914. g. 25. augusta un pagasta teesu Ustawa 231. p. par ziwilleetu teesu., ar scho wispahrigi dara sinamu, kâ 1914. g. nowembra 18. deenâ, pulkst. 10 no rihta schâs teesas sehdê **Wolgundes pagasta namâ** tiks apstiprinati miruschâ Kalnzeema pag. lozekla **Ansa Dambe** mantineeki mantoschanas teesibâs, kapehz us minetu deenu teek usaizinati eerastees schâs teesas sehdê wisi miruschâ Ansa Dambe mantineeki behz sawu teesibu aisstahweschanas, jo wehlak peeteiktas mantoschanas teesibas wairs netiks eewehrotas, bet ar atstahto mantibu tiks darits pehz likuma.

Wolgundê, 25. augustâ 1914. g. № 121.

Preeksschsehdetajs: **F. Asars.**
(615) Skrihweris: **Strautmans.**

Daschadu sausu malku
un ari labas **krahsns ogles** (Kaiser briket ogles) watrumâ un masumâ, ar un bez peesuhtischanas, peedahwaju **no sawam malkas pahrdotawam**
Strehlneeku eelâ 2 un Damba eelâ 1,
telefons 10-35.
Malka dabonama ari rinkos.
NB. Pastellejumus ari peenem **Weidemana** kga weikalâ, Leelajâ eelâ Nr. 83. (286)
J. Zinowskij.

Photo-Artikel

Telefons 10-36.
Fotografisktus aparatus un fotografisktus peederumus
peedahwà
optikers **Paul Drabe,**
Kolonadu eelâ 5. ◆ Jelgawâ. ◆ Kolonadu eelâ 5.
Leetprateja pahrsinaschana.

KA ISGATAWO MODERNAS SEKES
preeksch
lecirupneezibas un majsaimneezibas
ar automatiskas
ahtradamas maschinas
„VICTORIA"
palidsibu
S-ba THOMAS H. WHITTICK KUNAU & Ko
Mekle tulin St. Petersburga, Maskawa u. wisas walsts dalas wihreeschus u. seeweeschus preeksch weegla mahjas darba. Eepreekschejas sinaschanas naw wajadsigas. Ar kontraktu garanteta pelna.
Mehs poesolam katram 50—100 rub. mehnesa zauru gadu. Attahlums naw no swara. Wairak kâ 200 pateizibas westules no wissam walsts dalam.
Peepraseet besmaksas ilustreto prospektu.
Adamo maschinu S-ba THOMAS H. WHITTICK KUNAU & Ko
MASKAWA — Sarkanee warti, Afremowa m.
ST. PETERSBURGA — Nevski pros. 42/44. Dept.

Jelgawas Krahj-Aisdewu Kase.

(Paschas namâ, Palejas eelâ Nr. 2a.) Telefons 45.
Dibinata 1892. g.

BILANZE
us 1. septembri 1914. g.

Aktiwâ:

Nauda un wehrtspapiri:		
a) Skaidra nauda kasê un zitâs krediteestahdês	71,145 07	
b) Wehrtspapiri	14,327 71	
c) Beedru dalas zitâs kreditee stahdês	6,000 —	91,472 78
Aisdewumi:		
a) Us obligazijam	2,312,868 —	
b) „ galweneekeem	177,305 30	
c) „ wehrtspapireem	145,014 —	2,635,187 30
Kases peederumi:		
a) Kases nams	84,609 24	
b) Inwentars	6,766 85	91,376 09
Kases pahrwaldes un kantora konts		12,724 74
Salogi		5,000 —
Augli		11,814 13
Pahrejoschas sumas		1,676 48
Pahrbuhwes rehkins		3,225 45
Bilanze		2,852,476 97

Pasiwâ.

Droschibas kapitali:		
a) Pamata kapitals	10,000 —	
b) Reserwes kapitals	14,335 05	
c) Dalibas naudas	185,426 40	
d) Daschadi ziti kapitali	8,457 23	218,218 68
Noguldijumi:		
a) Us augleem	2,186,117 45	
b) „ anglu-augleem	48,949 51	
c) Krahjnoguldijumi	37,519 49	
d) Ihslaika noguldijumi	168,740 59	2,431,327 04
Augli		129,957 72
Diwidends		77 79
Pahrejoschas sumas		— —
Hipotekas		30,299 75
Giro à dèpôt		35,000 —
Kases nama saimneeziba		2,595 99
Salogu rehkins		5,000 —
Bilanze		2,852,476 97

Kasê atrodoschais droschibas kapitals 218.218 rubl. 68 kap., neeer. 1805 beedru garantiju.

1. Kase peenem un ismaksâ **noguldijumus,** kâ ari isdod **aisdewumus** katru deenu, isnemot swehtdeenas un walsts swehku deenas.
2. Maksâ par **noguldijumeem** beedreem, kâ nebeedreem, **neatwelkot** krona nodokli: a) **us augleem 6%** gadâ, b) **us anglu-augleem, krahjnoguldijumeem** un **tekoscha rehkina 5%** gadâ, rehkinot no eeguldijuma deenas un nem par **aisdewumeem: 6½—8% g.**
3. Noguldijumus peenem kâ no **beedreem,** tà ari no **nebeedreem.**
4. Usnem par beedreem **abeja** dsimuma personas.
5. **Wisi noguldijumi,** kâ ari **aisdewumu** parahdu raksti swabadi no **krona nodokleem.**
6. **Aisdewumu peeprasijumus** walde isspreesch **otrdeenâs un peektdeenâs.**
7. Naudas noguldijumus war suhtit ari pa pastu us schahdu adresi: г. **Митава,** Курляндской губ. **Въ Митавскую Ссудо-сберегательную Кассу, Дворцовая ул. № 2а,** kâ ari pahrwest **zaur Walsts banku, tàs kantoreem** un **nodalam** (ari rentejam), no wisàm Kreewijas pilsehtam kur tahdas atrodas, eemaksajot taks us Kases tekoscha rehkina: Условный текущій счетъ Митавской Ссудо-сберегательной Кассы № 63666 un bez tam pasinojot to wehl Kases waldei; tahdos gadijumos noguldijumu sihmes teek peesuhtitas noguldituajeem pehz usdotas adreses us Kases rehkina.

Direktors-preekschneeks: Nama ihpaschneeks **M. Behrsinsch.**
Direktori: Twaika dsirnawu ihpaschneeks **Ed. Eulenbergs.**
Nama ihpaschneeks un fabrikants **J. Heysters.**
Tirgotajs un nama ihpaschneeks **J. Pukits.**
Galma padomneeks **J. Ruduls.**
Galwenais grahmatwedis **O. Kaulinsch.**

(618)

Dahmu drehbneeks
peenem pagatawoschanâ
wisadas dahmu drehbes.
Mana ilggadiga prakse leezina par glihtu un isturigu darbu.
Laipna apkalposchana un stipri paseminatas zenas.
Augstzeenibâ
H. Herzbergs,
(609) **Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 9.**

Pasinoju sawàm zeen. kundem un Jelgawas un apkahrines publikai, ka sawu
drehbneezibas darbnizu
esmu tagad pahrweetojis no Swehtes eelas 15
us Sako eelu 29.
Peenemu isgatawoschanâ us sawa aroda attezoschos darbus un sewischki **skolneeku uniformas par paseminatàm zenam.**
Glihts darbs un laipna apkalposchana.
Augstzeenibâ
(598) **E. Sweedrs.**

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukats Grahmatr. Ekonom. Sabeedribas drukatawâ, Jelgawâ.